

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.12.14.
SWD(2022) 419 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

A Bizottság közleménye
Bizottsági rendelet

A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban és a vidéki területeken nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatások

és

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban és a vidéki területeken nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló bizottsági rendelet

{C(2022) 9120 final} - {C(2022) 9131 final} - {SEC(2022) 442 final} -
{SWD(2022) 418 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat a mezőgazdasági és erdészeti ágazatra, valamint a vidéki térségekre vonatkozó állami támogatási szabályok felülvizsgálatáról
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
<p>A mezőgazdasági és erdészeti ágazatra, valamint a vidéki térségekre vonatkozó, egy ágazatspecifikus csoportmentességi rendeletből – a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletből – és iránymutatásokból álló állami támogatási szabályok felülvizsgálata kapcsán a következő problémás területeket azonosították: i. fennáll annak a kockázata, hogy a megreformált közös agrárpolitika (KAP) és a zöld megállapodás célkitűzései nem érhetők el teljes mértékben a jelenlegi szabályokkal; ii. a szabályok nem felelnek meg a változó körülményeknek; iii. szükségtelen adminisztratív költségek merülnek fel mind a tagállami hatóságok, mind a Bizottság számára; és iv. az egyedi támogatások nem kellően átláthatók, és nincsenek összhangban az állami támogatásokra vonatkozó horizontális szabályokkal. A mezőgazdasági és erdészeti ágazatra, valamint a vidéki területekre vonatkozó állami támogatási szabályok Uniós-szerte alkalmazandók.</p>
Mit kellene elérni?
<p>Az általános célkitűzés olyan állami támogatási szabályok bevezetése a mezőgazdaság, az erdészet és a vidéki területek területén, amelyek csökkentett adminisztratív költségeket eredményeznek, és hozzájárulnak a KAP és a zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez anélkül, hogy indokolatlanul torzítsák a versenyt. E célból a felülvizsgálat három konkrét célkitűzés megvalósítására irányul: i. az állami támogatási szabályok hatékonyságának biztosítása, valamint a horizontális rendelkezésekkel való összehangolás, a jogbiztonság megteremtése és a megfelelő versenyjogi biztosítékok biztosítása; ii. összhang a KAP és a zöld megállapodás célkitűzéseivel; és iii. az adminisztráció egyszerűsítése.</p>
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
<p>A szubszidiaritás elve nem alkalmazandó, mivel a Bizottság kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az állami támogatások összeegyeztethetősége terén.</p>
B. Megoldások
Milyen alternatívák kínálóznak a célkitűzések elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?
<p>A hatásvizsgálat két szakpolitikai alternatívát vázol fel:</p> <p>1.) 1. alternatíva: A KAP jövőbeli jogi keretéhez való hozzáigazítás, az állategészségügyi jogszabályokhoz való igazodás, a közzétételi küszöbértékek csökkentése, az állami támogatásokra vonatkozó horizontális rendelkezésekkel való összehangolás, egyszerűsítés és a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet szűkebb körű kiterjesztése:</p> <p>A KAP új jogi keretéhez való szorosabb igazodás mellett ez az alternatíva egyszerűsített megközelítést vezetne be az iránymutatásokban a KAP keretében társfinanszírozott intézkedésekre vonatkozóan (az úgynevezett összeegyeztethetőség vélelmével kapcsolatos záradék); Az 1. alternatíva szerint a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet hatályát kiterjesztenék valamennyi erdészeti intézkedésre – függetlenül attól, hogy a KAP keretében társfinanszírozzák-e őket, vagy sem –, valamint a védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatásra; A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet eljárási követelményeit összhangba hozzák az általános csoportmentességi rendeletben foglalt követelményekkel; Az egyedi támogatások közzétételére vonatkozó küszöbérték a jelenlegi 500 000 EUR-ról 100 000 EUR-ra</p>

csökkenne (az állami támogatásokra vonatkozó legújabb horizontális jogszabályokkal összhangban), az elsődleges mezőgazdasági termelés ágazatában pedig az érték a jelenlegi 60 000 EUR-ról 10 000 EUR-ra csökkenne; Az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat összhangba hozzák a hatályos uniós állategészségügyi jogszabályokkal; Az 1. alternatíva keretében bevezetnék az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának lehetőségét az iránymutatásokban is; Emellett ez a lehetőség kivételt írna elő a kistelepülések kontrafaktuális forgatókönyvének benyújtására vonatkozó feltétel alól;

2.) 2. alternatíva: Az 1. alternatíva, valamint további változtatások a zöld megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében, továbbá a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet teljes körű kiterjesztése:

Ezenkívül a 2. alternatíva keretében a környezetvédelemre, az éghajlatra és az állatjóllétre irányuló kötelezettségvállalások maximális támogatási összegeit az iránymutatásokban a járulékos költségekre és a bevételkiesésre vonatkozó maximális támogatási intenzitás váltaná fel; Bevezetnék az eredményalapú megközelítések, például a karbonszállítási rendszerek lehetőségét; Bővülne a vadon élő állatok által a mezőgazdasági termelőknek okozott károkkal kapcsolatos elszámolható költségek köre; Ide tartozna az idegenhonos inváziós fajok által okozott károkkal kapcsolatos támogatás is; Lehetővé tennék az erdei ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos támogatások fokozottabb ösztönzését; A 2. alternatíva továbbá magában foglalná az erdészeti ágazathoz tartozó növények és gombák természetes élőhelyeinek helyreállításához és fenntartásához nyújtott támogatást; Ami a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletet illeti, annak hatályát a 2. alternatíva keretében kiterjesztenék valamennyi egyszerűsítési potenciállal rendelkező intézkedésre (amelyekkel kapcsolatban a Bizottság megalapozott tapasztalatokra tett szert), amelyek az összes intézkedés közel 50 %-át teszik ki, és amelyeket jelenleg be kell jelenteni;

Mindkét szakpolitikai alternatíva esetében két részalternatívát is megvizsgálunk, nevezetesen:

1a. és 2a. részalternatíva: A közzétételi küszöbértékek csökkentése csak az elsődleges mezőgazdasági termelésen kívüli tevékenységek esetében, valamint

1b. és 2b. részalternatíva: A kedvezőtlen éghajlati jelenségekre vonatkozó veszteségküszöb 20 %-ra való csökkentése;

Az előnyben részesített alternatíva a 2. alternatíva, mivel minden kategóriában összességében a legmagasabb pontszámot éri el (az állami támogatási szabályok hatékonysága, következetesség az új KAP-pal és a zöld megállapodással, az adminisztráció egyszerűsítése a tagállami hatóságok és a bizottsági szolgálatok számára, valamint a kkv-kra gyakorolt hatás).

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

A javasolt szakpolitikai alternatívák által leginkább érintett tagállami hatóságok aggodalmukat fejezték ki a közzétételi küszöbértékek javasolt csökkentése következtében várható további adminisztratív terhek miatt (amelyeket valamennyi alternatíva tartalmaz, de az 1a. és 2a. részalternatívák kisebb mértékben). Ugyanakkor üdvözltek a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet hatályának tervezett kiterjesztését (amelyet az 1., az 1a. és az 1b. alternatíva, illetve nagyobb mértékben a 2., 2a. és 2b. alternatíva keretében terveznek), valamint az összeegyeztethetőség vélelmével kapcsolatos záradékot, amely valamennyi alternatívában szerepel. A jövőállásági platform (amely egyben a kkv-k hálózatát is képviseli) az állami támogatási szabályoknak a zöld politikákkal való szorosabb összehangolását szorgalmazta (ez minden alternatívában szerepel, de a 2. és a 2a. alternatívában a leghangsúlyosabb), ugyanakkor felszólított a kedvezőtlen éghajlati jelenségekre vonatkozó veszteségküszöbnek a KAP-rendelettel való összehangolására (az 1b. és 2b. részalternatíva erre a kérésre reagálna).

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva előnyei?

<p>Az előnyben részesített alternatíva növelné az állami támogatások ellenőrzésének átláthatóságát, és összehangolná a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletet és az iránymutatást az állami támogatásokra vonatkozó horizontális rendelkezésekkel. Ez viszont növelné az állami támogatási szabályok hatékonyságát a mezőgazdaság, az erdészet és a vidéki térségek tekintetében. Az előnyben részesített alternatíva jobban hozzájárulna az új KAP és a zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez. Ez az adminisztráció jelentős egyszerűsítését eredményezné, különösen a tagállami hatóságok és a bizottsági szolgálatok számára.</p>
<p>Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva?</p>
<p>Az előnyben részesített alternatíva magasabb adminisztratív költségeket eredményezne a tagállami hatóságok számára az új átláthatósági követelményeknek való megfelelés tekintetében. Ezeket a költségeket azonban várhatóan nagymértékben ellensúlyozzák a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet kiterjesztéséből, az összeegyeztethetőség vélelmével kapcsolatos záradéknak az iránymutatásba történő bevezetéséből, valamint az előnyben részesített alternatívában foglalt egyéb egyszerűsítési lépésekből származó előnyök.</p>
<p>Melyek a kkv-kre gyakorolt hatások?</p>
<p>Az előnyben részesített alternatíva pozitív hatást gyakorolna a kkv-kra. A gyorsabb állami támogatási eljárások gyorsabb hozzáférést jelentenek a támogatáshoz. Ez különösen fontos a kkv-k számára, amelyek finanszírozási eszközökhöz való hozzáférése gyakran korlátozott. A kkv-k nagyobb mértékben profitálnak majd a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet hatályának tervezett kiterjesztéséből, mint a nagyvállalkozások, mivel a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletben foglalt számos intézkedés a kkv-kra korlátozódik.</p>
<p>Arányosság?</p>
<p>A javasolt szakpolitikai alternatívák arányosak, mivel nem haladják meg az e kezdeményezés keretében kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.</p>
<p>D. További lépések</p>
<p>Hogyan követik nyomon a hatásokat és értékelik azokat?</p>
<p>Az új mezőgazdasági csoportmentességi rendelet 2029-ben hatályát veszti, ami azt jelenti, hogy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet (és az iránymutatás) értékelésére 2028 vége előtt sor kerül; Az előnyben részesített alternatíva szerinti fokozott átláthatóságnak pozitív hatást kell gyakorolnia az állami támogatások ellenőrzésére, és javítania kell az adatok rendelkezésre állását az egyes kedvezményezettek szintjén; Lehetővé kell tenni továbbá a jövőbeli értékeléshez szükséges adatgyűjtést a létező támogatási programok mintáján alapuló utólagos nyomon követés révén, amelyet a Bizottság szolgálatai évente végeznek el; A Bizottságnak továbbá lehetősége van arra, hogy megkövetelje azon állami támogatási programok utólagos értékelését, amelyek esetében nagy a verseny torzulásának kockázata; Az állami támogatási értesítő, amely tájékoztatást nyújt az állami támogatások általános helyzetéről az egyes tagállamokban, szintén fontos eszköz a Bizottság általi nyomon követéshez és értékeléshez.</p>